

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11180524
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Aralık 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

KARS MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT'İN
TBMM 7/18532 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

- 1) İklim değişikliği ile mücadelede uygulanan politikaların, özellikle Kars ve Ardahan bölgelerindeki tarım ve yaşam alanları üzerindeki etkileri dikkate alınmakta mıdır? Bu konuda yerel halkın ve uzmanların görüşlerine ne ölçüde önem verilmektedir?
- 2) Sel felaketi sonrası yapılacak altyapı güçlendirme projelerinin hangi kriterlere göre belirleneceği konusunda halkın katılımı sağlanmış mıdır, sağlanması planlanmakta mıdır?
- 3) Altyapı yatırımlarının yerel halkın ihtiyaçlarına nasıl yanıt vereceği üzerine ne gibi somut planlar bulunmaktadır?

CEVAP

İklim Değişikliği Başkanlığımızca yürütülen “Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında Türkiye’nin bir bütün olarak ve il düzeyinde on bir farklı sektörde (kent, su kaynakları, tarım, ekosistem, sağlık, enerji, turizm, sanayi, ulaşım, afet ve sosyal kalkınma) etkilenebilirlik ve risk analizi yapılmıştır. Türkiye’nin mevcut iklim koşulları tanımlanmış ve gelecek dönemde beklenen değişimlere ilişkin projeksiyonlar hazırlanmıştır.

Her bir sektörde ayrı ayrı maruziyet, duyarlılık, uyum kapasitesi, etkilenebilirlik, tehlike ve risk haritaları üretilmiştir. Analizler sonucunda da bu on bir sektör için ayrı ayrı ilgili kurum ve kuruluşlarla istişare toplantıları yapılarak eylemler ve bu eylemleri izlemeye yönelik göstergeler belirlenmiştir. Bu kapsamda çalışmalar tamamlanmış olup İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Bakanlığımız tarafından, Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının hazırlanmasını ve bu planların bilimsel temele dayanan, karşılaştırılabilir ve izlenebilir olmasını sağlamak amacıyla Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının idari ve teknik usul ve esaslarını düzenleyen bir yönetmelik taslağı hazırlanmaktadır. Yönetmelik doğrultusunda 81 ilimizde; ilin sera gazı emisyon envanterini içeren, iklim değişikliğine uyum ve sera gazı azaltım eylemleri belirleyen bütüncül birer Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının(YİDEP) hazırlanması amaçlanmaktadır. YİDEP’lerin izlenmesine yönelik Bakanlığımızın geliştirdiği “İklim Portalı” altında E-YİDEP sistemi kurulmuş olup test aşamasındadır. Böylelikle illerin sera gazı emisyonları ve iklim değişikliği çalışmaları düzenli olarak takip edilecektir. YİDEP Yönetmelik hazırlığıyla paralel olarak, yerel yönetimler Bakanlığımız tarafından çeşitli proje ve faaliyetlerle desteklenmektedir. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının hazırlanması ve iklim değişikliğiyle mücadele kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilmekte, eğitim modülleri hazırlanmakta, pilot uygulamalar yapılmakta, uygulamayı kolaylaştırıcı kılavuz ve dijital sistemler gibi teknik altyapı hazırlanmakta, iklim eylemi için yerelde karar alma ve uygulama kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Örneğin Doğa Temelli Çözümler Kataloğu ve Eş Fayda Kataloğu bu kapsamda hazırlanmıştır.

Ayrıca, yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadele kapsamında alınacak önlemleri belirlemek üzere etkileşimli karar destek araçları geliştirilmektedir. Bu doğrultuda; yerel yönetimlerin iklim değişikliği ile mücadele süreçlerine destek sağlamak amacıyla doğa temelli çözümler üreten, iklim etkilerini haritalandıran, kentlerde sera gazı emisyonları modellemesi yapan ve uyum eylemlerinin fayda-maliyet analizlerini gerçekleştiren araçlar geliştirilmektedir.

Hem ulusal hem de yerelde iklim çalışmalarının ana girdisi olan iklim değişikliği projeksiyonları ile etkilenebilirlik ve risk analizleri çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye için 3 km çözünürlükte, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli’nin 6. Değerlendirme Raporundaki iyimser ve

kötümser iki senaryo 6 model için çalıştırılarak önümüzdeki 100 sene için ülkemiz özelinde iklim projeksiyonları oluşturulacaktır. Bu sayede Türkiye'nin iklim değişikliğine karşı direnç ve uyum kapasitesinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

Diğer taraftan, Ulusal Katkı Beyan'ında ortaya koyduğumuz referans senaryoya göre %41 olan emisyon azaltım hedeflerimizin gerçekleştirilmesine yönelik İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (İDASEP) hazırlanmıştır. Bu planla enerji, sanayi, ulaştırma, binalar, tarım, atık ve AKAKDO olmak üzere 7 ana azaltım sektörü ile adil geçiş ve karbon fiyatlandırması için 2030 yılına kadar yapılacak azaltım eylemleri belirlenmiştir. Eylem planı, kamu ve özel sektörlerden binlerce temsilcinin görüşleri alınarak ve 150'den fazla toplantı düzenlenerek hazırlanmıştır.

Ayrıca, sektörler arası dönüşümler için yol haritaları belirlemek üzere hazırlanan ve 2053 net sıfır hedefimize ulaşmayı amaçlayan Uzun Dönemli İklim Stratejisi; kamu, özel sektör, sivil toplum, akademi vb. yaklaşık 175 paydaş kurum ve 6000 kişinin üzerinde katılımcının görüşleri alınarak ve 200'den fazla toplantı gerçekleştirerek hazırlanmıştır. Uzun Dönemli İklim Stratejisi, iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum konularının yanı sıra teknoloji, adil geçiş, iklim finansmanı ve kapasite geliştirme ile ilgili sektörel stratejileri de içermektedir.

Sonuç olarak, Tarım Sektörüne yönelik uygulanan politikalar, strateji ve eylemlerle; toprak ve su yönetiminin iyileştirilmesi, iklim dostu tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, tarımsal üretimde kayıp, israf ve artık yönetiminin iyileştirilmesi, halkın ve çiftçinin eğitimi, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, hayvancılık kaynaklı metan emisyonlarının azaltılması, kimyasal gübre kullanımında etkinliğin sağlanması, pestisit ve anti-mikrobiyallerin kullanımının azaltılması yoluyla tarım sektörü kaynaklı sera gazı emisyonlarının azaltılması ve yutak alanların korunması ve kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir. Sera gazı emisyonlarının azaltılması hedeflerimizle, tarım ve yaşam alanları üzerindeki iklim değişikliği etkilerinin azaltılmasının yanı sıra, doğal afetlerin görülme sıklığı azalarak iklim değişikliğine uyum artacaktır.